XLIV. évf. Cluj, 1934. március 3. sz.

UNITÁRIUS KÖZLÖNY

A VALLÁSOS ÉS ERKÖLCSÖS ÉLET ÉBRESZTÉSÉRE
KIADJA A DÁVID FERENC EGYLET

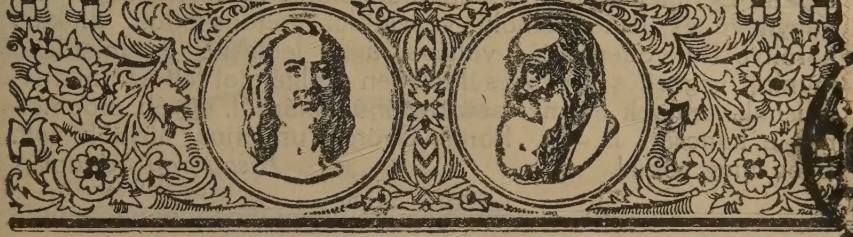

Alapította: Dr. BOROS GYÖRGY.

A Dávid Ferenc Egylet 50 éves jubileumáról.

Ezelőtt 60 évvel az odorheiui, akkor újonalakult filiában nagy lelkesedéssel fogadták a megalakulás törvényes megerősítését ottani vezető embereink s nemes lelkesedésükben versenyeztek a jobb jövendőt előkészítő tervezgetésekben, amelyek között feltűnően kimagaslott Szőcs Márton királyi ügyész valóan buzgó hitrokon terve, amely a Dávid Ferenc neve alatt egy általános pénzalap létesítését tervezi a legegyszerűbb és legkönnyebben kivihető módon, hogy t. i minden unitárius lélekszám után havi egy krajcár, vagy évi 12 krajcár befizetése legyen kötelező, amit az esperesi vizsgálószék minden évben beszámolna a Státus pénztárába a Dávid Ferenc-alapra, amiből idővel nagyhorderejű segélyalap létesülne a szegény kis egyházak segítésére.

Ezt a tervezetet komoly megfontolás után, esperesi útra fölterjesztettük az E. K. Tanácshoz, de ott nem tartották időszerűnek és szépen elaludni hagyták, a mi nagy sajnálatunkra! Nehány évi alvás után azonban fölébresztette egy Angliából hazatért ifjú tanárunk, de már az alvás után más, új köntösbe öltöztette és *alap helyett egyletnek nevezte.*

Egyelőre úgy látszott, hogy az ifjú tanár lelkesedése nem váltotta ki a lelkekből a megfelelő bizalmat a Dávid Ferenc Egylet megalapítása iránti buzgó és fáradhatatlan törekvéseiben, nem lévén még elég tekintélye ahhoz, hogy egy nagynevű egylet alapításának az élére állhasson. Gondolt tehát merészet és nagyot: elnöknek kérte fel Brassai Sámuel nagyhírű tudósunkat s kezébe adta a vezéri zászlót, amelynek követésére minden ellentartás nélkül megindult a pártolók serege, hogy győzelemre vigye az akadályokba ütköző ifjú tanár jövőbenéző s bizva reménykedő lelkesedésének szent ügyét. „Hass

Unitarian College for the ministry
Berkeley
America California

alkoss, gyarapíts", ez volt a jelszó, hozzáadva tudásának, erős akaratának és lankadást nem ismerő szorgalmának szeretetteljes odaadását és azt a küzdelmi bátorságot, amellyel minden akadályokon keresztül az 50 éves jubileumhoz szerencsésen megérkezni látja vallásalapítónk nagy nevére alapított Dávid Ferenc Egyletet. Lapot indított, munkatársakat szerzett s mindig nagynevű és lelkes elnöki vezetőkről gondoskodott, akikkel karöltve ismeretterjesztő, vallásosságra lelkesítő és hiterősítő munkát végzett s megbecsülhetetlen szolgálatot tett az unitárizmusnak, aminek elismeréséül az ifjú tanárból, egyéb érdemeinek a kapcsán is, Dr. Boros György unitárius püspök lett. Éljen még soká!

Kisgyörgy Sándor
nyug. lelkész.

Előkészítés a szeretetvendégségre.

A különböző keresztény egyházakban a növendékeknek az úrvacsorai előkészítése, az anyaszentegyházba való beosztása, fölvétele különböző időben és különböző módon történik.

Némely keresztény vallásuak, minden külső nagy előkészítés nélkül, már a zsenge korban az anyaszentegyház tagjaivá avatják a gyermekeket.

Mondják, hogy a görög-keleti vallásuak az első iskolai év végével a növendékeket az anyaszentegyház tagjai közé fölveszik és az úri szentjegyeket kiszolgáltatják.

Én az iskola utolsó osztályát mikor jártam tanulótársaimmal egyetemben, az Úrvacsorában részesültem, mert vallásból a Nagy Kátét eltanultuk; 12 évesek voltunk. Jó is volt, hogy fölvétettünk az anyaszentegyházba, mert az iskola bevégzése után ahányan voltunk, annyifelé mentünk, hogy megszerezzük az élet egyik fontos kellékét, a megélhetést.

A protestánsok majdnem hat hétig tartó előkészítésben részesítik a keresztény növendékeket s 14 éves korukban avatják fel.

Nem mondom, hogy a növendékeket ne részesítsék kellő vallásos előkészítésben, sőt ma még hatványozottabban kell a változott viszonyok miatt. Azonban az Úrvacsora kiszolgáltatását nem nehezíteném meg s a maga idejében eszközölném. Melyik az az idő? A tizenkétéves kor. Jézust is 12 éves korában vitték el a szülői a jeruzsálemi templomba, ahol a papokkal való beszélgetés közben értelmének kitünő jelét adta; tehát már elég felfogással bír a gyermek a jóra. A másik ok az, hogy a szülők a 12 éves gyermeket sok mindenre felhasználják a gazdaságban, mesterségre adják, felsőbb iskolába viszik, a szegény ember szolgálatba adja, vagy családostul elköltözik idegenbe a kenyérkereset miatt s ha a gyermekét az anyaszentegyház tagjai közé beavattathatta, sokkal nyugodtabb szívvel hagyhatja el az otthonát. Tehát 12 éves korban kell konfirmáltatni.

Öreg unitárius.

TŰZHELY MELLETT

Percek.

Van perc, oly könnyű, mint a név,
mit egy sírkövön olvasol;
testetlen hang, mely elalél;
kit megnevez, már nincs sehol.

S van perc, mély, mint a felirat
ugyanazon a sírkövön,
amit éveken át sirat
egy elmerült életöröm.

Van perc, amelybe belefér
minden perc, mely utána jő;
perc, amely több, mint egy ledér
perc; amely maga az idő.

SZABÉDI LÁSZLÓ.

Megváltás.

Mihály gazda leveszi válláról a kapát s a kertnek támasztja. Megdörzsöli ingújjával a homlokát és belép a házba. Az ajtó nyitva áll. A nyugvó nap bágyadt sugarai csöndesen csókolják végig búcsúcsókjaikkal a szobát De megdöbbent fénnyel látják, hogy a szobában beteg fekszik. A szelid kis sugarak zavarba jönnek, nem tudják, hogy mi baja lehet szegény fiunak, hiszen fiatal, szép, akárcsak ők maguk, arca is egészséges színű és mégis... Mihály gazda arca elborul, amint rápillant és kebléből későn elfojtott sóhaj tör fel.

A fiú megszólal:

— Itthon van, édesapám?

— Itthon, fiam, itthon!

A fiú kedves durcássággal folytatja:

— Édesapám megint sóhajtott. Megmondtam, hogy nincs miért sóhajtozzék édesapám. Hiszen, ha én belenyugodtam mindenbe, édesapámék miért búsulnak? Isten így rendelte. Aztán így is eltelik az életem...

A fiatalosan csengő hang meggyőzően igyekszik szólni, de kevés reszketés is vegyül benne.

Az apa látja a fiú erőlködését és törekvését, mellyel el akarja ámítani őket és fájón megrázkódik.

De a fiú ezt nem látja...

Vak... Lehet-e ennél nagyobb szerencsétlenség? Lehet-e borzasztóbb tudat, mint az, hogy az ember nem látja szerettei arcát, nem látja a házat, amelyben lakik, a falut, Isten kék egét, nem látja mindazt, amit Isten teremtett, amiben más gyönyörködhetik?!... Nem lát mást, mint saját magát, jajgató tehetetlenségében. De saját magát aztán mindig látja, mindig társalog vele, mindig együtt van vele, kínzó együttlétben...

Lehet az ilyen ember, az ilyen ifjú türelmes és megnyugvó?

Istenem... milyen erős is az emberi lélek!...

És hányszor szerencsétlenebb az, aki egyszer látta a világot, érezte, hogy ezt a világot neki is teremtette Isten, aki látott egyszer napsugarat, nyiló virágot és szitáló pelyheket és aztán egyszerre egy ördögi kéz mintha mindent, mindent eltakarna előle és azt sziszegné:

— Elég volt, kigyönyörködhetted magadat... Vége!

Egy 16 éves gyermekifjú, aki még ezelőtt két évvel nagy kifelébámulással és Istencsodálattal szivta magába a világ szép színeit, most itt fekszik és tehetetlenül próbálja a maga sötét világában az elmosódó világ ezer színét újra visszahozni... Nem lehet, ezek a szinek mindinkább kezdenek elhomályosulni.

És küzködik a fiú hősiesen. Igyekszik megmenteni anyjának és apjának még megmaradt józan eszét azzal, hogy könnyen veszi a betegséget és hogy még ágyban is ül szivesen, mert az orvos így parancsolta...

Most is már több napja fekszik. Az anyja vagy az apja az ágy szélére szokott ülni és beszélnek neki a falu eseményeiről, újságot olvasnak, hireket a nagyvilágból.

Előtte becsukódtak a világ kapui és a szavak úgy hullanak az ő sötét világába, mint a régi világra emlékeztető virágszirmok.

Az apja sokszor olvasott fel neki arról, hogy háború készül. Ezen aztán napokig gondolkozott.

— Hát hogy lehet az, hogy az emberek egymást ölik?! Nem örvendenek annak, hogy az övék a világ és hogy nekik süt a nap, nekik kék az ég, hogy szép ez a világ?! El akarják sötétíteni a napot és az eget, le akarják taposni a nyiló virágokat?! Csodálatos!

Megállapodott abban, hogy fiatalkorában mindenkinek két évre vaknak kellene lennie és akkor biztosan nem lenne többé háború...

Mihály gazda lassan bemegy a másik szobába. Az asszony épen az éléskamrából jön ki.

— Asszony, — szólal meg csendesen — gyere csak bé a kamrába!

Az asszony csodálkozva követi férjét.

— Hallod, nagyot mondok — folytatja a gazda —, lehet, hogy Pista jobban lesz!

Az asszony szivére szorított kézzel piheg. Egy pillanatig csend. A szív verése hallszik.

— Mit mondasz?

— Az orvos hónap délbe idejő s megpróbálja. Lehet, hogy sikerül, lehet, hogy nem. Most hogy eregélék hazafelé, hát jő a kocsijával, megállította a kocsit s azt mondta, hogy ha azt akarom, hogy a fiam lásson, hát itt az üdő, ő megpróbálja. Csak mi mondjuk meg Pistának, hogy nyugodtan várja hónap délbe.

— Istenem, Istenem, — tör fel az asszonyból a sóhaj, — hátha...

Alig tud szólni a nagy izgatottságban.

— Várj, én most beszélök Pistával.

Kimegy. A Pista ágyánál csöndesen megszólal:

— Hogy vagy fiam?

Nagy apai melegségek és féltések reszkettek a hangjában.

— Jól, édesapám, jól!

— Fiam, mondok valamit, de igérd meg, hogy nem izgatod fel magadat.

— Igérem, apám.

— Hát fiam, hónap délbe idejő az orvos, osztán...

— Osztán mit csinál?

— Hát, izé no, megpróbál téged meggyógyítani.

A félig felemelkedett test visszahanyatlik párnáira. Lehunyja vak szemeit, mintha még sötétebbet szeretne és megpróbálja a szavak értelmét.

Ó, hányszor gondolkodott ő azon, hogy egy reggel majd felébred, mint mindenki más, kinyitja a szemét, megpillantja Isten napjának nyárt daloló sugarait és felugrik az ágyból és öltözködni kezd és örvend az életnek, a színeknek és a daloknak és bebarangolja ezt a gyönyörű természetet...

— És te, — folytatja lassan Mihály gazda, — a legnyugodtabban kell viseld magad, így több reménnyel foghat az operációhoz az orvos úr.

Mihály gazda túl volt feladatán. Tudta, mit jelentene fia számára és az ő számukra is, ha nem fog sikerülni az operáció. Ha a vaksötét igazán beállna a remény utolsó sugarának ellobbanásával. De ezt meg kellett tennie. Örökké furdalná lelkiismerete, ha férfikorában nézné a fiát így és arra kellene gondolnia, hogy ő megmenthette volna.

* * *

— ... Istenem, még csak ez egyszer hallgasd meg könyörgésemet. Nem bánom, ha azután sújtasz, versz, mint a legutolsót, csak most segíts! Ha eddig nem borultam le előtted, most leborulok, ha eddig nem imádkoztam hozzád szívből, lélekből, most itt reszket szivem, lelkem ebben az imában. Ne vedd el örökre a fiam egészségét ... segítsd meg! Ó, miért is adtad őt a világra, ha ilyen kegyetlen sorsra szántad?! ... Hát azért teremtettél világot, gyönyörű világot, hogy legyenek szerencsétlenek, akik ne lássák mindazt, amit dicsérő kezed alkotott?! Ó, *én* szenvedek, *én* megyek tönkre, ha most nem segítesz Uram Isten... Szánj meg engem!... Né, hogy süt kinn a nap és ő nem láthatja... hogy kéklik az ég mindenkinek, csak neki nem... Ó, ne engedd ezt... Én úgy tanultam, úgy érzem, hogy te a legszeretőbb atya vagy. Hát akarhatsz te ilyent?!... Hiszen olyan fiatal, olyan szép, ki tudja mi lehetne belőle, még tán bíró is. És ha nem, szerencsétlen marad... Ne tűrd meg ezt!...

Végsőkig feszültek az anya idegei...

A tulsó szobában folyik az operáció.

A halálos csend az asszony lábai elé hozza a fiú erősségét.

Dél van. A nap minden melegét leontja a földre. Az ég kék... végtelen kék, mint egy mérhetetlen kék tó, közepén egy arany tányérral...

A fák meg se zizzennek... Csend...

Az orvos kitárja az ajtót és a küszöbre lép. Az anya szinte tébolyodottan mered reá, mint akitől várja megváltását, vagy elkárhozását.

— Istenem! — minden kétségbeesés és remény felhalmozódott ebben a sóhajban.

Az orvos csodálattal és szánalommal nézi az anyát. Aztán lágy, simogató hangon szól:

— Sikerült, jó asszony, eszméljen már föl!

Az anya felsikolt és összerogy a határtalan örömtől. Isten szent neve ott van most is az ajkán.

Delet harangoznak.

Kiss Zoltán.

Gyászrovat.

Váratlan halálesetről kaptunk tudósítást. Aranyosrákosi Létay László ny. kir. adóhivatali főpénztárnok, életének 79-ik évében f. évi január 25-én hosszas szenvedés után elhunyt. Néhai arieşi híres unitárius lelkészünk fia volt az elhunyt. Emléke legyen áldott!

Gál József

nyug. unitárius lelkész

1861. ápr. 6–1934. jan. 22 †

Alig másfélévi nyugalom után a szerény, alázatos pap és ember, a fáradhatatlanul szorgalmas és gondos édesapa, a gyöngéden szerető férj, testvér, rokon és barát az Úrban jobblétre szenderült. — Erdemes lesz e szép és tanúlságos életfolyamatra egy pár pillantást vetni, röviden, tekintettel a hely szűk voltára.

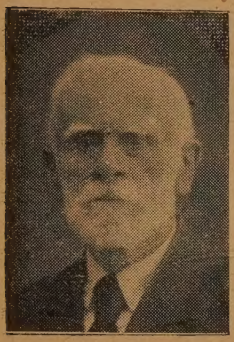

Târnava-Mică megye Dâmbău községben született egyszerű földmíves családból. A szülői hajlékban magában vett alázatos vallásos lélek egész éltén jótékonyan végigkísérte. Testi-lelki szorgalmatossága valami példaszerű volt. Gondossága pedig az egyházi és családi életben kifogástalan. Szívjóságban, szeretetben, nemes és magasztos gondolatokban hűséges követője vala a názáreti Mesternek, kinek alázatos lelkületével csodaszépen tudott a jóságos égi Atyához a buzgó imádság szárnyain felemelkedni a boldogság kevés óráiban, valamint a fájdalom, gond és szenvedés ezer változataiban is.

Tanulását Dâmbău jóhírnevű iskolájában a híres Kövendi Kisgyörgy Sándor énekvezértanító keze alatt kezdette, kinek jeles és szakszerű vezetése alól oly sok kiváló emberünk került ki az életbe. Hogy Clujra kerülhessen — egy évig apja kívánságára — a közeli Diciosânmartinban is szorgalmasan tanult.

1878. év őszén ment Clujra az első gimn. osztályba és 1885 június havában érettségizett. Nyolc év alatt nyolc osztályt végzett és a három évi, sok gyötrelemmel kínos katonai sorson is átjutott. Óriási kitartás, megmérhetetlen szorgalom, kettőzött akaraterő hevítette ifjú lelkét, hogy saját erején, az akkori szegény tanulók módján szolgálat és magánnevelősködés által végezhessen. Erkölcsben feddhetetlen, tanulásban kitűnő volt. Tanulótársai kivétel nélkül becsülték, szerették, tanárai kedvelték. Életének legkeservesebb szaka a súlyos katonáskodás volt, hol valósággal üldözték, kínozták. Majdnem a halálba kergették. Bornyújában hordozta lopva, — titkon pedig szorgalmasan tanulmányozta a szentté avatott nagy Channing müveit, különösen a „Tökéletes élet"-ét, amely jeles íratokat, élte utolsó napjaiban is nagy haszonnal olvasgatta.

1889-ben jelesen papi szigorlatot tett és 1890-ben megkezdette Recsenyéden 41 évre terjedő, követésre méltó szolgálatát az Úr szöllőjében. 1895 február havában a híres Koronka

József cristuri gimn. igazgató Mária nevű unokájával házassági frigyre lépett, melyből öt fiú, négy leány, ma is szépen virágzó sarjak származtak. E 41 év alatt eredményes munkát végzett, lélekben és gondolatban egybeforrott lelkes és buzgó híveivel úgy a külső, látható egyházi és polgári építkezésekben, valamint a lelki élet mezején való belső emberi lelki javak építésében, nevelésében.

Szorgalma és fáradsága gyümölcséből nemcsak kilenc élő gyermekét gondozta, tisztességesen neveltette s abból hatot álláshoz juttatott, hanem egy szegény testvére árváját is felnevelte s a családi gondok mellett Cristuron az ősi Koronka birtokot jókarban megtartotta és a puszta belsőségre éjjel-nappali utánjárással és megfeszített anyagi áldozattal kényelmes lakást és melléképületeket készíttetett.

Szívére, lelkére a sok baj, aggodalom és nélkülözés között is mindig főgondja volt. Ének-, zene- és dalkedvelő volt egész életében, a költészet terén is kedves verseivel, az irodalomban kiválóan szép irállyal és nagy gonddal megírt beszédeiben szép és állandó emléket emelt nevének.

Az ifjú papkorában maga alkotta dalkörének sokáig volt vezetője, derék karmestere. A mezőben levő munka pihenőiben fáradt gyermekeivel Arany és Tompa örökszép költeményeivel üdítették lelküket. Nehéz betegségében Béla fia hegedűjátéka és a leányok édes dala enyhítette némileg fáradt s titokban halálra készülő lelkét.

Már elnémult a dal, megszűnt a zene, a pályadíjat nyert áhítatos buzgó imák vallásos lelkű írója, a szelíd, bájos versikék szerzője, az oktató, tanító prédikációk komoly alkotója az ideiglenes, gyorsan lepergő, boldognak ígérkező nyugalomból az örök nyugalomba tért. A szelíd, alázatos lélek megdicsőíttetett az örök élet koronájával a földi életben végzett hívséges testi és lelki munkája méltó jutalmául.

Isten veled kedves barátunk, drága emléked híven megőrizzük!

Péter Sándor.

179—1934

up.

Pályázati hirdetés.

A Sharpe alapítványra, a londoni Channing Schoolba, pályázatot hirdetek. Az alapítvány megnyilik 1935. év szeptemberében. Pályázhatnak olyan unitárius vallású leányok, akik 1935. év szeptemberében még nem lesznek 18 évesek. A pályázók f. évi május 1-ig kötelesek benyújtani folyamodványukat, fölszerelve keresztlevéllel, iskolai bizonyítvánnyal és szülői nyilatkozattal, melyben a szülő vállalja az utiköltséget és az intézetben a rendkivüli tantárgyak után fizetendő díjakat. A kibocsátást megelőzően 1935-ben vizsgát kell tenni Clujon az angol nyelvből, az unitárius hittanból, egyháztörténelemből, alkotmányból és a magyar történelemből. A vizsga irásbeli és szóbeli. A pályázótól megkivántatik, hogy az angol nyelvben olyan jártassága legyen, hogy a beszédet könnyen megértse és magát folyékonyan kifejezni tudja.

A pályázatokat az unitárius püspökséghez kell benyújtani.

Cluj, 1934 február 15.

Dr. Boros György, püspök.

Régi óra- és csipkekiállítás a püspöki házban.

A maga nemében páratlan kiállítást rendezett a D. F. E. központi választmánya Clujon február 4—7. napjain. A rendezőség dr. Boros Györgyné főtiszt. asszony irányítása mellett fáradságot nem ismerő kitartással és nagy körültekintéssel gyüjtötte össze a város magyar társadalmának legféltettebb kincseit, hogy lehetőleg hű képet nyujtson arról a müvészi érzékről és ősi értékek megbecsüléséről, mely mindenkori tulajdonsága volt az erdélyi magyar családoknak. Évszázadok történelme elevenedett meg a püspöki ház két nagy terének falain és a mellettük elhelyezett üveges szekrényekben, a rendkivüli értéket képviselő óraművek, ezüstedények, gyönyörü csipkék alakjában Az 5 cm-es kis állóórától egy egész falat betöltő zenéló-óraszekrényig a hazai és külföldi ötvösművészet legremekebb darabjaiban gyönyörködhettünk. Megilletődéssel és büszkeséggel szemléltük a kiállított tárgyakat, melyeknek mindegyike elmult századoknak gazdagságáról és boldogságáról tanuskodott. A négy napig tartó kiállításon megjelent, társadalmi és felekezeti különbség nélkül, Cluj közönségének minden szépért rajongó tagja. Örömmel láttuk ezuttal is, hogy a kis unitáriusság mennyire számottevő tényező a magyar társadalom életében. — A kiállítás ünnepélyes megnyitása február 4-én d. e. volt, amikor Inczédi-Jocksman Ödön emlékezett meg közvetlen hangon arról a fontos kulturmunkáról, amit a D. F. E. immár öt évtized óta betölt. A rendezőség gondoskodott arról, hogy a közönséget minden délután magasnivóju tánc- és zeneszámok szórakoztassák. 4-én délután a cluji Koncert Szalonzenekar adott elő több darabot kifogástalan összjátékkal és precizséggel. S. Hermann Katica zongorán Schubert egy darabját játszotta el a nagy zeneszerzőhöz méltó művészi átérzéssel. Ezután a közönség kedvelt opera- és hangversenyénekesnője, M. Lévay Ilonka énekelt operaáriákat Rohonczy Mária tanárnő zongorakiséretével, amit a hallgatóság hosszantartó tapssal honorált. Gyermektáncot adtak elő: Demény Sári, Bálint Böske, Hadházy Éva, Lőrinczy Éva, Miklósi Éva, Nagy Ilonka, Székely Anikó, Vaska Klári; magántánccal szerepelt:

Ürmösi Juci; korhű ruhákban menüettet lejtettek: Appán Ági, Dávid Margit, Koncz Baba, Schilling Éva, Hargitay Bubi, Hoffman Bubi, Vásárhelyi Öcsi, Vajna Palkó. Lovagi tornát mutatott be: Weress Zsófika. Fantasztikus valcert táncoltak: Renner Erna és Retezár Ibolya. A kis táncosok és táncosnők bájos látványt nyujtottak kecses mozdulataikkal.

A második nap műsorát dr. Orient Gyula az órákról tartott tudós előadása vezette be. Orient professzor maga is szenvedélyes műgyűjtő, egy egész szekrényre való ritkasággal gazdagította a kiállítás anyagát s így a legavatottabb hozzáértőtől hallhattunk magyarázatot a sokféle szerkezetű és gyártmányú kincsekről. Báró Kemény Kató három dalt énekelt meleg, művészileg képzett hangon a közönség hálás tetszésnyilvánítása mellett. Mozart variatioit és Liszt 14 Symphoniáját Hevessy Piroska zongoraművésznő adta elő olyan ragyogó művészettel, amely felejthetetlen benyomást keltett a nagyszámú zeneértő hallgatóság körében. Pfeiffer Alfréd „Figaró házasságá"-ból és a „Sevillai borbély"-ból énekelt egy-egy áriát gyönyörű orgánumával A harmadik d. u. dr. Orient Gyula folytatta mindvégig lebilincselő előadását az órákról. Azután N. Szele Irén és Kolár Károly művészegyüttes Schubert és Wéber egy-egy szonátáját adta elő zongorán és hegedűn a legteljesebb művészi megértéssel. A közönség sokáig melegen ünnepelte a kitűnő művészeket. Mendelsohn: Volkslied- és Herbstliedjét báró Montbach Jenőné és Puksa Endréné énekelték duet ben Ütő Mária tanárnő zongorakíséretével, a hivatásos művésznők biztosságával, gyönyörű előadással. A negyedik nap délután Kelemen Lajos, történelmünk kitűnő ismerője beszélt a régiek művészetéről. Végül különböző táncokat adtak elő ismert cluji hölgyek és fiatalemberek. Magyar táncot: Abrudbányai Kató, Bartunek Jóska; görög táncot: Abrudbányai Kató, Koncz Cica, Krenner Éva, László Edó. Nagy Emmuska, Nagy Gabi, Pálfy Erzsike, Vékás Judit; groteszk táncot: Russu Magda: lanciert: Bari Gigi, Dózsa Éva, Lám Ili, Várady Munci, Baumgarten Sándor, Farkas Albert, Jeremiás Sándor; rokokó táncot: Balázs Antalné, Kovács Margitka; tango phantasiet: Szentkirályi Sárika. A pompás ruhákban bemutatott táncokat sokáig tapsolta a közönség; a csoport- és magántáncok lelkiismeretes és szakszerű előkészítéséért Dunky Kató tánctanárnőt illeti a dícséret A négy napos kiállítás felejthetetlen emléket hagyott minden látogató lelkében, egyletünk részére pedig a ragyogó erkölcsi sikeren kívül számottevő anyagi hasznot is eredményezett; mindezért a rendezőséget, de elsősorban dr. Boros Györgyné főtiszt asszonyt illeti a D. F. E hálás köszönete, aki idejét, türelmét és házi nyugalmát áldozta fel a siker érdekében. Bármennyire is nehéz körülmények között élünk, ha valaki őszinte buzgalommal, az ügy iránt érzett szeretettel dolgozik a közért és teljesíti kötelességét, munkája nem maradhat eredménytelen! *I.H.S.*

Angol, vagy német nyelvet értő olvasóink figyelmébe.

Amint már köztudomásu, Kopenhágában kongresszus lesz, melyre egyházunkat, mint a nemzetközi szabadelvü keresztény és vallásos társulat tagját meghivták. Ujabb értesülésünk szerint azt tervezik, hogy nyári tanfolyamot rendeznek julius 30-tól augusztus 12-ig, elsősorban külföldi theologus és más tudós férfiak megnyerésével. A részleteket közelebbről fogják megküldeni, de azt megelőzőleg is tudatjuk, hogy az alatt a nehány nap alatt olyan eszméket, gondolatokat és tudnivalókat hallunk, amelyek valóban megérdemelnek minden költséget és fáradtságot.

Ennek a kurzusnak folytatása lesz a nemzetközi konferencia augusztus 14-étől 19-ig, mellyel kapcsolatban a városnak, Kopenhágának, és a tengernek meg a szomszédságoknak megszemlélése rendkivüli élvezetet igér. Igen melegen ajánlom kedves Atyámfiának, határozza el már most, hogy részt fog venni a tanfolyamon s arról engemet értesítsen, hogy a felhívásnak megfelelőleg április hó 1-ig tájékoztathassam a titkárságot.

Kezdjük gyűjtögetni az utiköltségre a félretehető pénzt. A rendezőség gondoskodni fog mérsékelt áru utazásról. Valószinüleg Erdélyt is belefoglalva. Tehát a legmérsékeltebb számitással meg lehet járni ezt a minden tekintetben előnyös utat, miért is ujból kérem, fontolja meg és vállalkozzék a kiutazásra. Ilyen alkalmat egyhamar nem tudunk kapni. Ismereteink gyarapítása, volt ismerőseinkkel való találkozás és az ilyen alkalmakkor kinálkozó nagy előnyök valóban ingerlőleg hatnak az emberre, hogy részt vegyen.

Kérem sziveskedjék elhatározásáról a jelzett idő előtt értesíteni, hogy a titkárság már április első napján megkaphassa az én értesítésemet, mert attól van függővé téve, hogy a kurzust megrendezik-e.

Dr. *Boros*, püspök.

Hymen. Örömmel vettük az értesitést: *Nagy Aranka* Moldoveneşti és *Nagy Sándor* Gălăţeni jegyesek. Istennek áldása vezérelje őket egy hosszú és boldog házasság révébe.

A Crişturi D. F. E. vegyes-dalárdája sikerült dalestélyt rendezett február 10-én. A vegyeskar három énekszámmal szerepelt Péterffy Gyula zenetanár vezénylésével; nyitányképpen énekelte: Vasveress „Erdélyi fák között" c. dalt; majd Schumann „Cigányélet"-ét adta elő a Filharmonikus Társaság zenekisérete mellett. Végül Tárcza B. „Népdalegyveleg"-ét énekelte a dalárda. A műsorban két énekszámmal szerepelt a gazdasági iskola dalárdája Lőrinczy Géza tanár vezetésével. Tréfás farsangi táncjelenetet adtak elő: Gyöngyössy Judith, Réther Mártha, Sófalvi Irénke és Szabó Piroska. Ének-quartettet adtak elő: Iffiu Mihály, Fazakas Sándor, Kendi Dezső, Ürmössy Gyula. Külön zongoraszámmal szerepelt Péterffy Gyula zenetanár, akinek, mint a vegyeskar új vezetőjének, bemutatkozása volt ez az estély. A főgimnázium tágas tornatermét megtöltő közönség lelkes tapsokkal honorálta az uj karmester sikeres vezénylését. A műsort kellemes táncmulatság követte. Az estély ügyes rendezése elsősorban Ürmössy Gyula lelkészjelölt érdeme. A jövedelemből 500 lejt az uj elemi iskola épitési költségére, 500 lejt a főgimnázium felsőtagozatának fenntartására adott a dalárda.

A cluji Unitárius Leány elemi iskola február 11-én este $^1/_2$6 órai kezdettel az unitáriés templomban vallásos ünnepélyt tartott *Ütő Lajos* ig. tanító kitünő rendezésében. A műsort egyházi ének vezette be, majd *Ürmösi Károly* espereslelkész imádkozott a lelkeket Istenhez emelve. Ezután *Bede Emil* teológus énekelte gyönyörüen Loewe: „Az óra" c. műdalát, *Ütő Mária* mesteri zongorakiséretével. Ezután *K. Nagy Gizella* szavalta el R. Berde Mária: Kereszt alatt c. megható költeményét. A műsor gerincze *Szent Iványi Sándor* h. theologiai tanár: A vallás lényege c. előadása volt. Ez előadás hangulatához kitünően illeszkedett: *Mestitz János* művészi celloszáma, akit *Ütő Mária* kisért *Szánthó Vilma* szépen szavalta Pósa Lajos: Szeresd a gyermeket c. költeményét. A műsor utolsó száma a Theologiai Akadémia Dalárda énekszáma volt, *Ütő Lajos* karnagy kitünő vezetésével. A perselyes adományok a szegény gyermekek felsegélyezését szolgálták.

A câmpia-turzii-i unitárius egyházközség január 27-én rendezte a helybeli nagyvendéglő összes termeiben *első műsoros táncmulatságát. Bende Béla*, helybeli unitárius lelkész, ügyes, fordulatos megnyitója után, *Dr. Kiss Elek* theologiai tanár tartotta meg gondolatokban gazdag előadását Erdély népeinek kulturfeladatairól. A felebaráti és testvéri érzés kellemes hangulatában ezután *Bede Emil* theol. akad. hallgató énekelt magyar dalokat, cigányzenekisérettel, szünni nem akaró

tapsokkal jutalmazva. *Kovács Pálné-Paál Kató* három verset szavalt Gyallay-Pap Sándortól, szépen, művésziesen. A műsor utolsó száma *Bende Böske* kitünően előadott monologja volt. Ez estély megrendezésével bebizonyitotta *Bende Béla*, hogy még a mai szétzüllött világban is lehet összetartással, lelkesedéssel és ügybuzgósággal nagyszerű eredményeket elérni.

Kultúrdélutánok. A D. F. E. minden hónap második péntekjén d. u. 5 órakor a püspöki lakásban kultúrdélutánt rendez, melyre minden unitárius családot, azok vendégeit és minden érdeklődőt szeretettel fogad a rendezőbizottság. A legközelebbi kultúrdélután március 9-én lesz. Felolvas Szent-Iványi Sándor. Énekel dr. Siro Zsigmondné. Hegedül ifj. Márkos Albert. Zongorázik Gál Nusi. Belépti-díj nincs.

Câmpia Turzi-i unitárius imaház építésére a következő adományok folytak be: Dr. Boros György 100, Mózes Károly 100, Dr. Gspann Károly 100, Szent-Iványi Sándor 100, Puksa Endre 100, Dr. Mikó Lőrinc 50, Vári Albert 50, Gálfi Lőrinc 50, Dr. Gál Kelemen 50, Raffaj András 50, Gyarmathy A. 40, Dr. Szeghő Imre 40, Gyallay Papp Sándor 30, Tana Ferenc 100, Dr. Gál Miklós 100, Darkó Aladár 50, Gál Gyula 50, Dr. Bodóczy Károly 50, Dr. Borbély Béla 60, Borbély Máté 60, Fodor János 50, Geszita Sándor 60, Kecskeméthy Sándor 50, Inczeffy Albert 60, Kleinhempel István 50, Adorján Endre 50, Tompa testvérek 60, Sipos Gábor 50, Dr. Veress András 100, Adorján Géza 50, özv. Szabó Gáborné 50, Létay József 50, Fikker János 60, Grünfeld Sándor 40, Lőrinczy Dénes esperes 100, Lőrinczy János 50, özv. Biró Györgyné 200, Biró Sámuelné 100, Tolvaj Benedek 100, Gvida Mihály 50, Miron Aurel 100, Biró István 50, Nagy Sándor 50, Komsa Gy.-né 50, Ungurean V. 100, Gr. Bethlen Bálintné 50, Pereteachu Voina 50, Max Feller 30, Gr. Bethlen Ödön 300, Dr. Ferenczy Géza 100, Szabó István 50, Tóth Gyula 50, Dr. Balogh András 50, Porges Izsák 50, Dr. Toncsik Jenő 50, Salamon testvérek 30, Simonffy Máté 50 lei.

Tombola-tárgyakat ajándékoztak: Tompa testvérek 150, Szentkirályi Lajos 100, Fodor István 80, Mandula Dezső 95, Botár Andrásné 250, Jenei Ida 80 lej értékben. Isten áldása legyen a nemes adakozókon! *Bende Béla* s. lelkész.

Nyugtázás. Az egylet pénztárába január 31-től február 22-ig *tagsági* díjat fizettek: Gál Lajos Galda de Jos, Gáspár Ida, Vári Dénes Firtanus, Zivny Antalné Tătisoare. Vass Dénes Târgu-Mureş, 1933-ra; Dénes Mózes Agnita, Szathmári Gábor Cluj, Bella Edéné Târgu-Mureş, Németh Albert Odorheiu, Unitárius Egyházközség Chileni, Unitárius Egyházközség, Kiss Károly, id. Köntés Ferenc, dr. Fekete Sándor, id. Szabó Mózes, ifj. Szabó Mózes, Demes Károly, Ütő Áron, Vida Géza, Barabás János, Téglás Albert, Ütő Irma, József Lajos Sfântu-Gheorghe, Boros Mózes, Iobăgeni, Palatka Lőrincné 1934-re; özv. Ferenczy Józsefné Hunedoare 1932-re; Nagy Elemér Timişoara 1931—32-re; Simándi András Rimitea 1930—31-re; özv. Pál Sándorné Sfântu-Gheorghe, Borbély Miklós, Zalányi Samu Turda, Csiki Lászlóné Târgu-Mureş 1933—34-re; Unitárius Egyházközség Samoşul-Mare 1929—1931 re; Nagy Pálné Berghia 1931—33 ra. — Előfizetői díjat fizettek: Németh Ernő Bucureşti, Szentgyörgyi János Sibiu, Bényi Ida Diciosânmartin, Zivny Antalné Talisoare, Unitárius Nőegylet Galeşti 1934-re. Cluj, 1934 február 22-én. *Gálfi Lőrinc*, pénztárnok.

GYERMEKVILÁG

A gondos fiú.

Volt nekem egy szép, új ruhám.
Az volt még csak szép ruha ám!
Kíméltem is, mint egy leány.
Kétszer adta rám az anyám;
Egy hétig is új volt talán.

Egy szép könyvem is volt nékem.
Meg is becsültem azt szépen!
Nyálas újjal lapozgattam,
Az öklömmel fordítgattam,
Mégis hamar elrongyoltam.

Volt egy falovam is nekem.
Kefélgettem, etetgettem.
Ügyeltem is bezzeg rája!
Meghurcoltam hóba', sárba'.
Amig el nem tört a lába.

Alig várom, hogy megnőjjek,
Hogy már igaziból éljek.
Tudom, lesz is sok mindenem:
Sánta lovam, vak tehenem,
Széllel bélelt házfedelem. BALÁZS FERENC.

A finom legények.

Ezek aztán a finom legények!
Mint a szelid galambok, úgy élnek!
Egyiknek a keze,
Másiknak a lába;
Az egyik vérzik,
A másik sánta.

Hogyha megkérditek, azt felelik nektek:
Nem is volt nagy eset, csak úgy beszélgettek.
Nem is haragudtak,
Tiszta megszokás volt.
Az egyik rugott,
A másik karmolt.

Haragusznak a tanító úrra.
Neki ez sem tetszik?
Hátha verekedtek volna? BALÁZS FERENC.

A pirámisok kőkockáiról feltett kérdésünkre több felelet érkezett be. Sajnos, ismét nem találtátok el, gyerekek, a helyes választ. Akkoriban ugyanis még nem voltak olyan hatalmas gőzemelődaruk, amelyekkel azokat az óriási nagy kőtömböket olyan magasra fel lehetett volna vonni. Még ma is igen nagy kérdés, tudnának-e olyan emelőszerkezeteket készíteni. Az akkori mérnökök tehát úgy oldották meg a kérdést, hogy amint feljebb és feljebb emelték a pirámisokat, körülöttük földhalmokat hordtak össze, melyek betöltötték a lépcsőzetes üregeket. Az így nyert menedékes „domboldalakon" aztán a rabszolgák ezreinek végerőfeszítésével felcsúsztatták a gerendákon gördülő hatalmas sziklatömböket. Ez a helyes felelet, amint a tudósok nemrégiben felfedezték régi papyros-okból. Körültekintő találékonyságotokért és szorgalmatokért azonban dicséret illet meg titeket, kis pajtások. Ide írom a három legközelebb jutott megfejtő nevét a többiek okulásáért: 1. Vári Zoltán IV. oszt. tan. Teremia-Nouă, 2. Domokos Vilmos IV. o. t. Sibiu, Str. Morilor 8. és 3. Deák Rózsika Vulcan, Str. Ciobanilor 47. Csak rajta gyerekek, jövőre több szerencsét!

Következő kérdésünk: *Miért tud a légy a falon, sőt a mennyezeten is járkálni? Hogy nem esik le onnan?*

A megfejtők közt kisorsoljuk *Mark Twain „Tamás úrfi kalandjai"* című híres könyvét. Határidő: március 20.

A TERMÉSZET VILÁGÁBÓL

Az arany. Egyetlen egy más tárgyhoz sem tapad annyi bűn, bánat s talán öröm, mint épen az aranyhoz. Valami megmagyarázhatatlan vágy űzi az emberek nagy részét ezen jóformán haszontalan tárgy birtoklásáért. Nemcsak az ősidőkben, de sajnos, napjainkban is öldöklések, háboruk folytak az arany minél nagyobb mennyiségben való összehalmozása végett. Hiszen minden hadvezér a háború megindítására három dolgot tart szükségesnek: először, másodszor és harmadszor is a pénzt. A pénz, az arany, az a rettenetes nagy úr, amiért olyan félelmetesen rajong a gyarló ember. Az egyiptomiak pénzt vertek belőle. Mózes szerint a Paradicsom Pison nevű folyója az aranytermő Chavila tartományon folyik keresztül. A magyarok bevándorlása előtt Erdély — az Agathyrsek országa — aranyáról volt nevezetes. A rómaiak Erdélyt aranyáért keresték föl. Szent István aranykoronát kap. A történelem el sem képzelhető arany nélkül. Sok rossz tulajdonsága mellett egyedüli erénye, hogy a levegőn nem oxidálódik. Ezzel szemben viszont kopik. Nyujthatósága közmondásossá vált, hiszen egy régi 20 koronás arannyal egy lovasszobrot lehet bearanyozni. Értéke főképpen

ritkaságában rejlik, így az évről-évre felhalmozódó arany az elértéktelenedésre kellene, hogy vezessen. Félő azonban, hogy ez nem következik be az emberi kapzsiság telhetetlensége miatt.

Az állatok színe. Az a változatos színpompa, amely különböző állatok külső megjelenését sokszor oly vonzóvá teszi, több okra vezethető vissza. Az első igen fontos tényező a környezet behatása Sarki vidékek örök jég és hóvilága a szárazon élő állatok színét fehérre varázsolja. Hószínű ott a medve. róka, nyúl, fajd, bagoly és a sólyom, míg a mérsékelt ég alatt élő rokonai tarkák vagy barnák. A forró égöv a festékszemcsék előidézésében mester. Itt élnek a drágakő gyanánt csillogó kolibrik, méhészek és papagályok.

A második ok a korban rejlik. Minden élő szerv, vagy szervezet egyszer csak felmondja a szolgálatot, kezdetben akadozva, később teljesen. Igy a szőrképlet, toll, vagy épen az emberi haj festékszemcse-fejlesztő mirigyei idővel mind kevesebb és kevesebb festékanyagot választanak ki, míg végre, ha szerencsénk van addig élni, teljesen megfehéredünk. Ez a természet örök rendje, amit helyes életmóddal késleltetni tudunk, de megakadályozni nem.

A harmadik ok, amit már a régi zsidók észrevettek, a közeli rokonok összeházasítása. Ebből kifolyólag az ember összes házi állatai megfehérednek. Fehér ló szarvasmarha, kecske, nyúl, macska, egér, teve stb. A fehéredés ellen csak látszólag védekezik a bivaly, azonban már itt is fellépnek az albinók. Pár évtizeddel ezelőtt csak cirkuszokban, ma már járomba fogva is látható.

Köhögéstcsillapító növények. Kevesen tudják, hogy az orvosok sokszor alig olvasható receptjeiben és a gyógyszerészek drága, latinfelírású porcellán tégelyeiben sokszor igen egyszerű növényi részek huzódnak meg.

Közönségesebbek a következők:

Martilapu. Tudományos elnevezése Tussilago farfara. Kora tavasszal árokpartokon, gyermeklánc-hoz hasonló sárga virágzata, a hóvirággal egyidőben jelenik meg. Virágait leszedve, megszárítva igen jó köhögés elleni teát szolgáltat. A zöld káposztának elkészített levelei nemcsak vitaminokat, hanem köhögés elleni szereket is tartalmaznak.

Mályva. (Althea officinalis.) E növénynek a gyökere tarlalmaz légcső- és gégebántalmaknál áldásos szert. Minden erdélyi falu és város határában megtalálható. Nyáron virágzik, gyökerei is ilyenkor ásandók ki.

Izsop (Hyssopus officinalis.) Kámforos olajtartalmú szára és levele főzte belélekzésre kiválóan alkalmas.

Téli időben, mikor nem rendelkezünk nyáron által gyűjtött növényekkel, jó szolgálatot tesz a jegenye fenyő fiatal rügye, amiből a lepárlás által nyert terpentinszesz belélegzés által szintén enyhülést hoz. *Dr. Ferenczy Sándor.*

Fülöp József: *Fakirrá lesz a lelkünk.* Versek. Gherla, 1934. 64 oldal. Ára: 40 lej.

Gondoltatok-e arra valaha, hogy van ember, kit nyelvünk napról-napra sért, bántanak ártatlan igéink s alázznak, vagy lázítanak legfakóbb igazmondásaink? Ember, kit még tekintetünk is, míg végigsímogatná, korbácsol. Ember, akinek hazudsz, ha igazat mondasz s akinek ha hazudsz se mondasz igazat. *Fülöp* József ez az ember. Hogyan higyje el ő, „egész élettel béna testben", hogy igazunk van, amikor ostobán és észre-se-vesszük önzéssel harsonázzuk: ép testben ép lélek?

De ne gondoljátok, hogy ép önzésünkért haragszik reánk; hisz meglesett bennünket és vesénkig látott. Nyomorult férgekre hogyan haragudnék, mikor az Istenre se haragszik, aki mindenható. Nem panaszol és nem jajgat a verse. Nem tombol, mint egy sziklák után sziklákba ütköző hegyi patak: nyugodt és széles és mély, mint egy vihartalan tenger; ám vize merő só-oldat és íze mar. Tekintetén megbukik a remény, de a kétségbeesés sem ölthet előtte s benne hazug fintorokat. A bugyogyanó fájdalmat is arányossá igázza s méreteit apasztva fokozza megdöbbentővé; ez tökéletes költői teljesítmény. Némelyik verse fínom, mint egy antik hollandi csipke; de nem az idő sárgította meg veszendő növényrostjait, hisz látod: az anyaga színarany. Másik verse rövid és csattan, mint az epigramma. És néhol orációvá magasodik nyelve, de mindig telten zeng, mint egy harang. Külső és belső mértéktartás egyaránt teszik, hogy rímei és ritmusai közt akaratán kívül ott imbolyog valami fanyar humor, mi néha irónia színébe olvad, termékenyen csalva a lelket, mint az opál a szemet. Sorai akartan bicsaklanak néha. S ez mintegy a költő szemérme az ember szemérme kísérőjeként. Ha teste hibája titkolható volna, ez az ember ugyan nem kért volna részt szórakozott szánalmakból. Így se kér. Versei még mondván is inkább titkolják, mint mutogatják lelke kincseit, akaratlanul árulván el ekként egy sarkalataiban fölényes, erős, harcos és magányos egyéniséget, ki csak félszegségét tagadja azzal, hogy veled szóba áll, hisz voltaképpen magasabbrendűsége parancsa volna, hogy egy szavára se méltasson.

Bemutatjuk nehány rövidebb versét:

CSAK GONDOLAT-HEGYEKEN.

Nyár volt. Forróság, rekkenő.
Az ucca: búcsúra menő
népek sorától mozgó
tarka takaró posztó,
melyen a hit
a titkait
az erdős, hegyi templomba vitte.

Kifáradtan, szürkén, kopottan,
botommal — visszatérő, bús panaszként —
a kőre halk izenetet kopogtam:
Erdő, hegyek, templom, — ne várjatok,
csodatevő-kép nem látlak soha:
csak gondolat-hegyeken járhatok.

SOK KÉRDÉSRE — EGY FELELET.

Fürge gyerekszem fürkész végig,
béna mivoltom bambán nézik.
Ez csak kinevet. Az kíváncsi:
— Anyuka, mért jár úgy a bácsi?

Kandi leányszem fürkész végig,
béna mivoltom látvány nékik.
Táncosok ámult arca libben:
— Hát ez a béna mért ül itten?! —

Égbekiáltó szólamok élén
torz mosoly ül a szájam szélén:
— Kicsike. Lányszem. Táncos párok:
én se tudom: mért, ám így járok. —

VÉNLEÁNY.

Minden misén, vecsernyén ott van,
végigcsókol minden keresztet.
Fogatlan szája zsoltárt mormol.
Imára kulcsolt keze reszket.

Litániákon ő az első.
A töredelmet fájón búgja,
mintha a világ-bűne, átka
folyton az ő fejére hullna.

S lelkéből nagy-nagy gyónás cseng ki:
„Uram, csak önmagam szerettem,
mert nem szeretett soha senki . . .“

ANYÁM.

Imámba foglalom neved:
vezérlőm vagy, ha jó uton megyek,
de verset írni rólad nem lehet.

Mert szóljon bár százszor-szép földi ének,
vagy égi dal az angyalok karán:
többet, vagy szebbet egyikük se mond,
e szóban minden benne van: anyám.

A szerzőt volt osztálytársai (cluji kollégiumunkban járt iskolába) bizonyára üdvözölni fogják, (címe: Gherla), amint hogy mi is őszintén gratulálunk új, szép könyvéhez.

A Keresztény Magvető új tárgymutatója. Az Unitárius Irodalmi Társaság határozatának értelmében a szerkesztőség sajtó alá rendezte a Keresztény Magvető XLVII—LXV. kötetig terjedő évfolyamainak tárgymutatóját s az nemsokára meg is fog jelenni. A tárgymutatót Kelemen Lajos szakszerü útmutatásai alapján Erdő János theologiai növendék készítette el. Arra való tekintettel, hogy a tárgymutatót csak a szükséges példányszámban készíttethetjük el, kérjük, hogy akik arra igényt tartanak, lehetőleg mielőbb jelentsék be azt a Keresztény Magvető szerkesztőségének. Ára 50 lej.

Irodalmi pályázat. Az Unitárius Irodalmi Társaság dr. Ferenczy Géza elnök adományából pályázatot hirdet. Jakab Elek történetiró élet- és jellemrajzának megírására, különös tekintettel munkásságának unitárius vonatkozásaira és jelentőségére. Pályadij 5000 lej. A pályázat titkos, jeligés, határideje 1935. március 1. A pályamunka körülbelül 3—5 nyomtatott ívnyi legyen s az a kitüzött határidőig az Irodalmi Társaság főtitkárához adandó be. — 1934. február 6. *S. Nagy László* főtitkár, *Vári Albert* ügyv. elnök.

Szerkesztői üzenetek.

Hiányzó Közlöny és Magvető számok. Szerkesztőségünk most gyűjti össze az Unitárius Közlöny és a Keresztény Magvető összes számait, hogy azokat beköttesse s a szerkesztőségben kézi példányképpen használja. Az alább jelzett számok azonban Kolozsvárt nem találhatók meg. Szeretettel kérjük olvasóinkat, hogyha egyik vagy másik példány az alábbiakból birtokukban volna s nélkülözhető, küldjék azt be szerkesztőségünknek, esetleg az ár megjelölésével.

Hiányzó Közlöny számok:

1891. évfolyam 3-ik szám,
1902. „ 2, 4, 7-ik „
1903. „ 8-ik „
1908. „ 1-sö „
1919. „ 4, 5-ik „
1920. „ 6, 7, 13, 15, 16-ik „

Hiányzó Magvető számok:

1896. évfolyam 3, 6-ik szám,
1923. „ 4-ik „

Vidékről beküldött hireink nagy részét ez alkalommal még nem közöljük. Könnyen érthető okokból, csak a legszükségesebbeket hozzuk. Majd talán a jövő számban mind lejöhetnek.

Új előfizetőinknek sajnálattal hozzuk szíves tudomásukra, hogy januári számunk már elfogyott s így abból nem küldhetünk.

Hálásan köszönjük az új előfizetők gyűjtését: Kisgyörgy Imre hoghizi lelkésznek (2), Péter Sándor ny. lelkésznek (8), Nagy Béla sighişoarai lelkésznek (1), Lőrinczi Géza lupeni lelkésznek (18).

Az Unitárius Sajtó- és Iratterjesztőnél a következő nyomtatványok szerezhetők be:

1. Lelkészi iktató ívenként 3 L. 2. Lelkészi iktató 1500 számra, fekete kemény táblába kötve, darabonként 190 L. 3. Keresztelési anyakönyv, ívenként 2 L. 4. Esketési anyakönyv, ívenként 2 L. 5. Halotti anyakönyv, ívenként 2 L. 6. Keresztelési anyakönyvi kivonat román-magyar szöveggel, darabonként 2 L. 7. Esketési anyakönyvi kivonat román-magyar szöveggel, darabonként 2 L. 8. Halotti anyakönyvi kivonat román-magyar szöveggel, darabonként 2 L. 9. Családkönyv, ívenként 3 L. 10. Költségvetés, darabonként 2 L. 11. Pénztári számadás, darabonként 2 L. 12. Pénztári napló külív, darabonként 2 L. 13. Pénztári napló belív, darabonként 2 L. 14. Vagyonleltár, darabonként 12 L. 15. Építkezési kimutatás, darabonként 1 L. 16. Teherkimutatás, darabonként 1 L. 17. Választási névjegyzék, ívenként 2 L. 18. Megbízó levél, darabonként 1 L. 19. Aranykönyvi kivonat, darabonként 1 L. 20. Kimutatás a pénztár, magtár stb. forgalmáról, ívenként (egyházköri) 5 L. 21. Kimutatás az egyházköri népesedési mozgalomról, ívenként 5 L. 22. Kimutatás a vasárnapi tanításról — ingyen. 23. Kimutatás az unitárius tankötelesek létszámáról — ingyen. 24. Kimutatás az unitárius elemi iskolákról, I minta — ingyen. 25. Kimutatás a más jellegű elemi iskolákról, II. minta — ingyen. 26. Kimutatás a tanévi eredményről — ingyen. 27. Kimutatás a beiratkozásokról — ingyen. 28. Vizsgálószéki jegyzőkönyv 12 L. 29. Ferencz József püspök képe, darabonként 5 L. 30. Dr. Boros György püspök képe, darabonként 5 L. 31. K. Nagy Elek képe, darabonként 3 L. 32. Simén Domokos képe, darabonként 3 L. 33. Kelemen Benő képe, darabonként 3 L. 34. Jakab Elek képe, darabonként 3 L. 35. Kriza János képe, darabonként 3 L. 36. Bibliai képek, darabonként 4 L. 37. Jegyzőkönyv (100 ív fehér famentes papir, tartós, kemény kötésben) darabonként 160 Lei.

Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet R.-T. Cluj